

V 25 -11- 2019
БЕОГРАД, Таковска 10
13810
Број

ЈАВНА МЕДИЈСКА УСТАНОВА
РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ
ТАКОВСКА БР. 10, БЕОГРАД

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Ул. Француска бр. 5/7
11 000 Београд

ПОДНОСИЛАЦ ЖАЛБЕ: ЈАВНА МЕДИЈСКА УСТАНОВА РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ са седиштем на адреси Таковска 10, 11000 Београд, Република Србија, Матични број: 17644661 ПИБ: 104397527, коју заступа Драган Бујошевић, Генерални директор

МЕДИЈ:

INTERNET PORTAL DANAS.RS регистарски број у Регистру медија IN000434 чији је одговорни уредник Цвејић Бојан, а чији је издавач: ДРУШТВО ЗА НОВИНСКО ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ ДАН ГРАФ ДОО БЕОГРАД (ВРАЧАР) ул. Алексе Ненадовића 19, Матични број: 17085166

На основу одредби члана 19 Статута Савета за штампу и одредби члана 3 Пословника о раду Комисије за жалбе, као законски заступник, генерални директор ЈАВНЕ МЕДИЈСКЕ УСТАНОВА РАДИО-ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ, Драган Бујошевић, подносим:

ЖАЛБУ

Примерак: 2

Због текста објављеног на интернет порталу DANAS.RS (<https://www.danas.rs/drustvo/vladavina-prava/srbija-ne-veruje-rts-u/>) дана 09.11.2019 године, аутора текста: Иване Николетић под насловом: „Србија не верује РТС-у“ којим су прекршене:

- Одредбе тачке 1 и 2 Одељка I (истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије;
- Одредбе тачке 1 Одељка II (независност од притиска) Кодекса новинара Србије.

О б р а з л о ж е њ е

На интернет порталу DANAS.RS, дана 09.11.2019 године објављен је наслов под називом: „Србија не верује РТС-у“. Аутор у тексту цитира податке из истраживања фондације Конрад Аденауер о поверењу у јавни сервис под називом: „Стуб демократије на трусном подручју (Јавни сервиси у југоисточној Европи)“ наводећи да готово 67% испитаних грађана Србије веома мало или нимало не верује Јавном сервису Радио телевизије Србије, док чак 81% нема поверења у информације које пласирају телевизијске станице у приватном сектору. На даље наводи да штампаним медијима верује свега 20% испитаника, њих 23% има поверења у онлајн медије, а слично је и са радио станицама, где и државним и приватним верује мање од 27% људи.

У спорном тексту прекршене су одредбе тачке 1 и 2 Одељка I (истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије о обавези новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије: Смерница: редакцијска обрада саопштења не сме да изменi чињенице, контекст у којем су употребљене, нити њихов смисао, као и да прави јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања: Смерница: приликом објаве резултата испитивања јавног мњења, препоручљиво је да се наведе: назив агенције која је спровела испитивање, наручилац испитивања, број испитаника, време када је испитивање обављено, питања која су постављена испитаницима;

Осим назива фондације која је спровела истраживање, аутор у тексту не наводи наручиоца испитивања, број испитаника на основу којег се дошло до наведених процентуалних резултата, време када је испитивање обављено, као ни питања која су постављена испитаницима, а што је супротно одредбама Кодекса – смерници тачке 2 одељка Истинитост извештавања. Иако је обавеза новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, аутор у спорном тексту, кроз саопштење истраживања мења контекст чињеница које су употребљене и њихов смисао базирајући исте само на неповерењу широке јавности (грађана Србије) у јавни сервис РТС-а.

Такође, прекршене су одредбе тачке 1 Одељка II (независност од притиска) Кодекса новинара Србије да новинар треба да се супростави сваком притиску на слободно обављање професије, као и сваком виду цензуре: Смерница: наслов текста/прилога не сме да буде у супротности са суштином текста/прилога; Наслов текста/прилога подлеже истим етичким принципима као и сам текст/прилог. Спорним насловом се саопштава чињеница да грађани Србије не верују РТС-у, са јасном намером да се наруши углед јавног сервиса, односно да се неосновано дискредитује повење у јавни сервис. Аутор базира наслов текста на неповерењу у РТС (цитирам: „Србија не верује РТС-у“) иако у даљем тексту пише да 72,8% испитаника не верује штампаним медијима, а 64,8 % јавним медијским сервисима. Упоређивањем исказаних процентуалних података, јасно се може закључити да је веће неповерење у штампане медије него у јавни сервис, али се то не види из наслова текста. Шта више, наслов текста указује само на неповерење у РТС.

Даље, се у тексту наводи да највећи број испитаника верује да је државна телевизија под јаким политичким утицајем (65% испитаника) али не наводећи да још већи проценат испитаника суседних земаља имају исто мишљење о политичком утицају на свој државни јавни сервис: грађани Босне и Херцеговине 88%, грађани Хрватске 83% и грађани Црне Горе 71%. И овај податак јасно указује да је намера аутора да РТС дисредитује у сваком случају износећи половичне чињенице, чињенице које иду на штету РТС-а, не базирајући се на свим подацима/упоредивим процентима који су изнети и наведени у истраживању поменуте фондације. Дакле, стиче се утисак, да је реч о намери, да један медиј свесно и активно ради на урушавању угледа другог медија, што није честа пракса.

На основу свега наведеног, овакав тенденциозни и непрофесионални текст представља највећи проблем српског новинарства, јер се његов аутор не придржава правила и основних стандарда новинарске професије, која налажу објективност и тачност извештавања, извештавања које не сме да измене чињенице, контекст у којем су употребљене, нити њен смисао. Објављивањем оваквих чињеница и довођења у везу са насловом текста, извргава се руглу основни постулат и циљ новинарске професије, а то је објективно извештавање и информисање јавности.

Код оваквог стања ствари предлажем да Савет за штампу усвоји жалбу и донесе Одлуку да је INTERNET PORTAL DANAS.RS у спорном тексту прекршио напред наведене одредбе Кодекса новинара Србије, те да медију на који се жалба односи наложи да предметну Одлуку објави.

ЗА Јавну медијску установу
Радио-телевизију Србије
Генерални директор РТС

Драган Бујошевић